

Питања и одговори о пројекту „Жене и општински избори 2012.“

1. Шта Мисија ОЕБС-а у БиХ предузима у погледу учешћа жена на општинским изборима 2012?

Ове године Мисија ОЕБС-а у Босни и Херцеговини, у десет општина широм БиХ, спроводи пројекат, под називом: „Жене и општински избори 2012“. Пројекат се састоји од следећих корака и циљева, а они су:

- одредити приоритете жена на општинском нивоу,
- заговорати за ове приоритете према политичким странкама,
- подржати кандидаткиње путем промотивних кампања и
- образовати бираче, бирачице и политичке странке о политичком оснаживању жена кроз успостављање привремених ресурсних центара.

Десет општина, које учествују у пројекту су: Братунац, Бугојно, Језеро, Калесија, Ново Горажде, Олово, Орашје, Посушје, Сребреница и Завидовићи. Општине су изабране на основу броја жена у општинским вијећима, односно скупштинама општина, одазиву младих бирачица на општинским изборима 2008. године и доступности општинских партнера. Оснаживање одборница и женских удружења допринијеће да се приоритети жена, утврђени у пројекту, разматрају од стране општинских органа власти послје избора.

2. Шта Мисија ОЕБС-а жели да оствари пројектом: „Жене и општински избори 2012“?

Мисија ОЕБС-а жели да повећа учешће жена у политици на општинском нивоу, као бирачица и као изабраних представница у општинским вијећима, односно скупштинама општина. Да би ово остварила, Мисија ће настојати да:

- повећа излазност бирачица на општинским изборима 2012. године,
- ојача партнерство између кандидаткиња, бирача и бирачица, и
- повећа број представница у општинским представничким тијелима и на изабраним функцијама у 2012. години у поређењу с општинским изборима 2008. године.

Надаље, жене ће бити подржане у преузимању веће улоге у савјетима мјесних заједница, структури која је најближа грађанима у сеоским тешко доступним срединама. Да би се ово омогућило, општине треба да регулишу изборе у општинским заједницама на начин који ће омогућити равноправно учешће жена.

3. Зашто је тренутни удио жена на листама кандидата само 33 процента, а не 50?

Изборни закон БиХ истиче да најмање једна трећина кандидата на листама треба да буде слабије заступљеног пола. Примјери из других земаља у развоју показали су да овај проценат може да подстакне одрживу друштвену промјену ка стварној равноправности у политичком учешћу, а да је истовремено та квота и реално остварљива. Мисија ОЕБС-а подржава усклађивање Изборног закона БиХ са Законом о равноправности полова, који дефинише равноправно учешће жена у политици као ситуацију у којој је омогућено учешће од најмање 40 процената за слабије заступљени пол. Ово би требало да буде и минимум за кандидатске листе. Квоту од 50 процената тешко је остварити у друштвима у којима се жене обесхрабрују да преузму јавне улоге у друштву, иако постоје општине у БиХ с готово једнаким процентом учешћа мушкараца и жена у општинским вијећима, односно скупштинама општина. У овим

општинама жене су у бољој позицији, него другдје, да се боре за једнакост у осталим областима.

4. Да ли отворене листе кандидата ограничавају ефекат квоте од 33 процента жена на листама кандидата, имајући у виду да бирачи ријетко гласају за њих?

Отворене листе су боље за демократизацију друштва и обезбјеђују већу одговорност представника према бирачима. Затварање листа би могло да повећа заступљеност жена, али на рачун других демократских принципа. Мисија ОЕБС-а подржава отворене листе комбиноване с афирмативним мјерама додјељивања мандата женама у представничким и извршним тијелима.

5. Како ће Мисија ОЕБС-а обезбиједити да политичке странке предложе успјешне кандидаткиње?

Мисија ОЕБС-а не може обезбиједити да политичке странке предложе само успјешне жене или мушкарце, али може да подржи општинске организације грађанског друштва и грађанске посматраче који су политичке странке већ позивали на квалитативни и недискриминаторски приступ у номиновању својих кандидата. Демократска зрелост зависи од грађана и грађанки ове земље. Мисија ОЕБС-а може да обучи кандидаткиње и кандидате о родној равноправности, омогућавајући њихово боље будуће дјеловање.

6. Како ће Мисија ОЕБС-а омогућити кандидаткињама да се повећа њихова медијска присутност?

Кандидаткиње које се прикључе нашим општинским иницијативама, преузимајући одговорност да ће радити на унапређењу равноправности полова, када буду изабране, биће промовисане од стране њихових партнерских организација грађанског друштва за вријеме предизборне кампање. Учешће у јавним дискусијама и кампањама за повећан одазив бирача повећаће њихову видљивост и створити могућности за заговарање приоритета жена на општинском нивоу.

7. Који су сљедећи могући правни кораци за омогућавање стварне разноликости на свим нивоима власти?

Усклађивање законодавства на свим нивоима власти са Законом о равноправности полова БиХ представља приоритет. Друго, механизми успостављени Законом о забрани дискриминације треба да се користе за борбу против дискриминације на основу пола, као и против вишеструке дискриминације према, на примјер, Ромкињама и женама с инвалидитетом. Треће, постојећи акциони планови за унапређење равноправности полова на различитим нивоима власти требало би да буду финансирани и спроведени. Међутим, све ово не може да резултира друштвеним промјенама док се не изграде повјерење и солидарност између жена и мушкараца и не предузму активности у сврху побољшања одговорности одабраних представника према друштвеним потребама.